

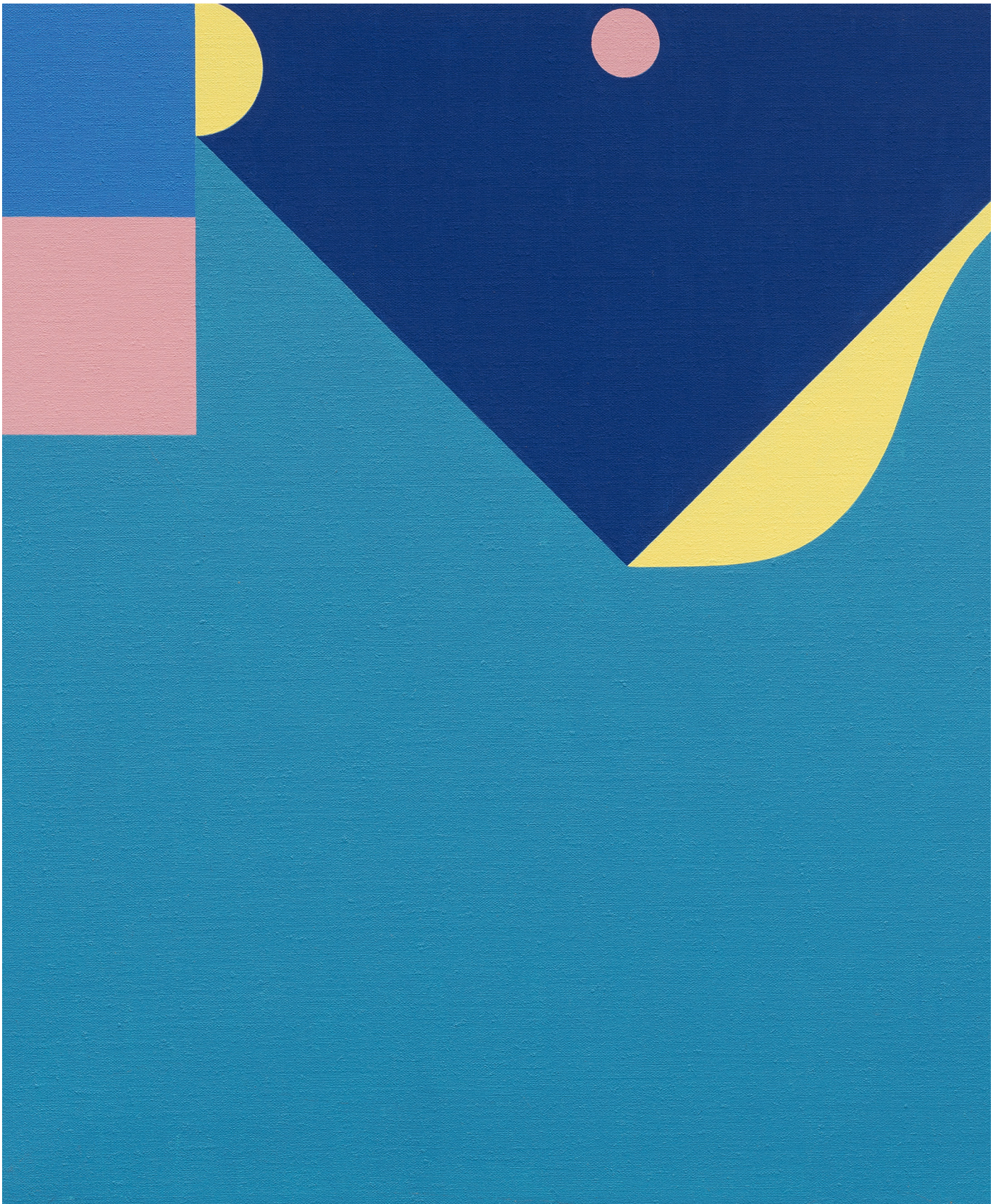
MACS

Musée des Arts Contemporains
Grand-Hornu

Léon Wuidar. À perte de vue

26.09.21 > 30.01.22

PERSDOSSIER

29 juillet 1989 (detail), 1989

Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel. Foto: Hugard & Vanoverschelde Photography / © SABAM Belgium 2021

De tentoonstelling

Het oeuvre van Léon Wuidar, wiens zogenaamde ‘geometrische’ abstracte kunst (om het onderscheid te maken met de lyrische variant) gekenmerkt is door ijver en een vleugje humor, is sinds het midden van de jaren 1960 zowel coherent als verrassend. In navolging van Museum Haus Konstruktiv in Zürich wijdt het MACS een omvangrijke retrospectieve aan deze Luikse kunstenaar. Voor het eerst wordt een uitgebreid ensemble schilderijen, collages en schetsboeken samen getoond in een museale instelling in België. De tentoonstelling, getiteld *À perte de vue*, heeft aan de hand van een selectie kunstwerken die gemaakt zijn tussen 1962 en vandaag, aandacht voor de voortdurende evolutie van een kunstenaar die zich steeds meer opwerpt, wars van trends of heilige artistieke huisjes, als een van de meest vrije en verfijnde kunstenaars van zijn generatie.

Léon Wuidar, geboren in Luik in 1938, begint als autodidact te schilderen vanaf 1955. Hij zoekt er zijn eigen weg tussen de vele richtingen die in die tijd gangbaar waren binnen de figuratieve kunst. Na een periode van ongebreideld onderzoek, op zoek naar zijn artistieke identiteit, ruilt hij in 1963 het figuratieve in voor abstracte kunst. Daarbij is hij er zich volledig van bewust dat hij niet behoort tot de generatie pioniers, maar hij is vastbesloten om een vervolg te breien aan het avontuur en vooral om de esthetiek te perfectioneren. Historisch gezien onderscheidt zijn werk zich door de precisie die hij toevoegt aan de relatief ‘elementaire’ afwerking van abstracte kunst. Hij maakt kennis met dit register door de reproducties van twee schilderijen van Ben Nicholson, gevonden in een tijdschrift toen hij in een boekenkar snuisterde. Wanneer hij zich vijftien jaar later voor een schilderij als *À perte de vue* (1968) beroept op dezelfde ‘neoplastische’ stijl, was het plan van Léon Wuidar om te evolueren naar een ‘soepele en heldere’ stijl, waarin kleur met een zekere weelderigheid zou ontluiken. “Als aandachtige bezoeker van galerijen”, vertrouwde hij Ben Durant toe, “keek ik naar abstracte schilderijen met een steeds terugkerende gedachte: er is iets primitiefs aan wat ik zie, zowel in zijn spontaniteit, de eenvoud van de middelen en, in de beste gevallen, de frisheid van de kleuren. Ik stelde me een evolutie van de abstracte schilderkunst voor: de realisatie van een diepgaander, evenwichtiger werk, dat als klassieke kunst zou zijn gedefinieerd. Ik had natuurlijk de evolutie van de Griekse kunst voor ogen. Daarin is de verandering duidelijk merkbaar: vanaf de archaische kouroi en korai tot de evenwichtige stijl uit de periode van de 4de eeuw.”

Vanuit historisch perspectief is het schilderij *Anamorphose* (1964), dat een persoon voor een vervormende spiegel afbeeldt, een mijlpaal in de overgang naar de abstractie via een picturaal kader waarin het klassieke lineaire perspectief doorbroken wordt. Door zich af te zetten tegen modernistische dogma’s en hun wiskundige kilheid geeft Léon Wuidar een persoonlijke toets aan zijn eerste geometrische composities, die doorspekt zijn met humor, culturele referenties, decoratieve motieven en dubbelzinnige tekens. Zijn composities zijn eenvoudig van structuur, maar zijn tegelijk een complexe wirwar. Ze nodigen het publiek uit om door een netwerk van tekens te reizen dat zij moeten “leren lezen” op dezelfde manier waarop de beeldtaal van rebussen en ideogrammen wordt

1. Ben Durant en Léon Wuidar, *Conversation avec Ben Durant*, Gerpennes, Éditions Tandem (verz. gesprek met), 2007, p. 33.

ontcijferd. Deze belangstelling voor gecodeerde of zelfs geëncrypteerde beelden komt tot uiting in zijn schetsboeken, waarin ingenieuze grafische vondsten blijken uit zijn onderzoek naar ornamentale motieven, typografie, pictogrammen en kalligrammen. Zonder esoterie erbij te betrekken, moet toch worden benadrukt dat het semantische plezier dat de iconische taal van Léon Wuidar in het algemeen verschaft, niet ver afstaat van dat van blazoenering, het beschrijven van wapenschilden, wat in de middeleeuwse heraldiek werd beoefend. Net als de allegorieën van weleer doen deze assemblages van tekens zich voor als een soort figuratief schrift dat we gerust postmodern zouden kunnen noemen. In de werken waar grafische symbolen en cartouches voorkomen als overblijfselen van oude beschavingen, met name Egyptische of precolumbiaanse, is de rode draad duidelijk de oorspronkelijke en onlosmakelijke eenheid van tekening en schrift, van gravure en architectuur, van beeld en woord.

"Het is de kijker die het werk maakt. Een werk komt pas tot leven op het moment dat het zich manifesteert in de blik van de kijker. Het spreekt voor zich dat er bij elke kijker een nieuwe denkwijze ontstaat, wat leidt tot een brede waaier aan gedachten."

Léon Wuidar

Léon Wuidar is docent tekenen sinds 1959 en doceert grafische kunsten aan de Académie des Beaux-Arts in Luik vanaf het midden van de jaren 1970, samen met Jacques Charlier. In deze periode, waarin hij ook vraagt aan Charles Vandenhove, een bevriend architect, om zijn huis in Esneux te ontwerpen, krijgen de schilderijen van Léon Wuidar een steeds solidere basis door de ontwikkeling van een architectonische taal. Deze taal is gestoeld op een vormenfamilie die de schilder regelmatig gebruikt, zoals het decoratieve visgraatmotief of de ovale rechthoek, die doet denken aan de cartouche waarin de Egyptenaren hun hiërogliefen aanbrachten. Op dit kruispunt van architectuur en schrift leidt de esthetiek van het symbool – of van de gebeitelde lijn – ook tot de realisatie van de eerste integratie van de kunstenaar in 1977, op de voorgevel van het restaurant van de Sart Tilman-universiteit in Luik. Deze sequentiële ordening van tekens, ditmaal in de vorm van verticale composities, verschijnt ook in een reeks houten bas-reliëfs die Léon Wuidar maakt in 1985 en die doet denken aan de vorm van de loden drukletters die vroeger door drukkers werden gebruikt. De liefde van de schilder voor het boekenvak blijkt evenzeer uit de talrijke kaften en boekbanden die hij begint te maken in diezelfde periode. Deze werken, het resultaat van een nauwe samenwerking met ambachtslui, leiden soms tot het gebruik van onverwachte en sensuele materialen, zoals plantaardig ivoor, ebbenhout of celluloid. In deze trant zal de kunstenaar ook enkele boekobjecten maken die getuigen van een barokke voorkeur voor de plooi.

Door op zijn manier een 'concrete poëzie' te ontwikkelen, maakt de schilder vanaf het midden van de jaren 1980 bepaalde schilderijen door niet enkel met lijnen en kleuren te spelen, maar ook met letters en woorden. In veel composities zijn er stiekem figuren geslopen, waardoor het dogma van de geometrische abstractie, iets wat de schilder nooit consequent zal naleven, onderuitgehaald wordt. Door een beroep te doen op verbeeldingskracht en door te raden is het dus mogelijk om in veel van zijn schilderijen, die op het eerste gezicht niet figuratief lijken, concrete dingen te herkennen: een kerstpiek, een clownsneus, de letters van een woord. In andere composities komt de abstractie enkel voort uit de stilering van het motief dat, herleid tot een pictogram, duidelijk herkenbaar blijft: een masker, een sleutelgat, een pijp, een stoel en een bistrotafel. Bij nog andere werken moeten de visuele referenties, waarvan er een aantal aan de kunstgeschiedenis zijn ontleend, zoals het werk *New York Movie* van Edward Hopper in *Louvreuse*, duidelijk aangegeven worden om ze te kunnen vinden. Met deze mindset, tussen abstracte kunst en surrealisme, zal Léon Wuidar trouwens hulde brengen

29 mars 2017, 2017

Foto: Hugard & Vanoverschelde Photography / © SABAM Belgium 2021

Beeld uit het online artikel 'Dans l'atelier de Léon Wuidar', Mu in the City, 10 januari 2017. Foto: Jasmine Van Hevel

aan René Magritte door te knipogen naar zijn beroemde 'pijp' (*La Trahison des images*, 1928-1929).

Veer en inkt spelen een belangrijke rol in de compositieprocédés, integratieprojecten en vele grafische werken die Léon Wuidar met opmerkelijke precisie maakt. Al sinds zijn beginjaren heeft hij zich bekwaamd in het tekenen met de vrije hand. Deze uitdagende techniek laat hij tegen 1990 achterwege. Dan begint hij werken te maken die naast tekeningen ook collages van gevonden voorwerpen bevatten, voornamelijk postkaarten en handgemaakt marmerpapier. Al decennialang houdt Léon Wuidar in zijn schetsboeken projecten, notities en grafische experimenten bij, steevast op kleine schaal. De diverse aard doet geen afbreuk aan de esthetische samenhang van het geheel. Doorheen de pagina's volgen de vele facetten van zijn oeuvre elkaar op en vermengen ze zich, zoals bij een postzegelcollectie. De schetsboeken leggen de volledige omvang van zijn nieuwsgierigheid bloot en vormen ook een samenvatting van zijn oeuvre: advertenties, decoratieve motieven, typografie, kaften, woordspelingen en vooral verschillende composities voor potentiële schilderijen, die op een dag gemaakt zullen worden. De vele grafische experimenten geven blijk van een visueel alfabet met decoratieve motieven die soms geassocieerd kunnen worden met natuurelementen: een ster, sneeuw, een bliksemschicht, vuur, een hart, een maan of een oog. Deze manier om de tekening op te vatten als een emblematische weergave van de wereld benadert ook die van een andere Luikse schilder: Marcel Lempereur-Haut. Als abstract kunstenaar van het eerste uur maakte hij vanaf de jaren 1920 buiten de schijnwerpers geometrisch werk waarin het subtiele spel van veelhoeken of fractalen refereert aan de wonderlijke vormen van een honingraat of een sneeuwvlok. Léon Wuidar, die zich in het avontuur van de moderne kunst stortte maar er zich met bescheidenheid en humor van distantieerde, heeft ermee ingestemd dat een schilderij van deze 'eerste Waalse abstracte kunstenaar' naast zijn werk wordt gepresenteerd.

Gedurende zijn carrière heeft Léon Wuidar zijn werk regelmatig tentoongesteld. Het afgelopen decennium heeft zijn aanwezigheid in de kunstscène steeds meer internationale weerklank gekregen. Daarvan getuigen onder meer zijn solotentoonstellingen in Bonn (2007), Lille (2009), Londen (2018) of Zürich (2020). Zijn werk maakt deel uit van verschillende publieke collecties in België (Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel; KBR, Brussel; Musée de l'Art Wallon, Luik; Cabinet des Estampes, Luik; het Openluchtmuseum van Sart Tilman, Luik; Centre de la Gravure et de l'Image imprimée, La Louvière; Fondation Meeùs, Louvain-la-Neuve; Musée royal de Mariemont, Morlanwelz; Musée des Beaux-Arts et de la Céramique, Verviers) en in het buitenland (Fernmeldetechnisches Zentralamt, Darmstadt, Duitsland; Dorstener Maschinenfabrik, Dorsten, Duitsland; Stichting IDAC, Mondriaanhuis, Amersfoort, Nederland). De tentoonstelling *À perte de vue*, die nu door het MACS georganiseerd wordt, is de eerste retrospectieve tentoonstelling die aan hem gewijd is in een museale instelling in België. Naar aanleiding van de tentoonstelling zijn de belangrijkste werken uit de tentoonstelling opgenomen in een tweetalige catalogus (FR/EN), naast de neerslag van een gesprek tussen Léon Wuidar en Hans Ulrich Obrist. De redactie van de catalogus was in handen van het MACS.

Werken

Schilderijen

Jeux d'enfants, olieverf op doek , 50 × 60 cm, 1962
Collectie van de kunstenaar

Un morceau de musique, olieverf op doek , 55 × 45 cm, 1962
Collectie van de kunstenaar

Anamorphose, 8 novembre 1964, olieverf op doek , 48 × 45 cm, 1964
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

La Chambre des mémoires, 18 avril 1964, olieverf op doek , 22 x 28 cm,
1964
Collectie van de kunstenaar

Neige, olieverf op doek , 50 × 90 cm, 1964
Collectie van de kunstenaar

L'Endroit muet, 27 avril 1965, olieverf op doek , 80 × 70 cm, 1965
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Charpentes, olieverf op doek , 122 × 122 cm, 1965
Collectie van de kunstenaar

Figure dérisoire, olieverf op doek , 72 x 55 cm, 1966
Collectie van de kunstenaar

Masque, olieverf op doek , 40 × 30 cm, 1966
Collectie van de kunstenaar

Pygmée, olieverf op doek , 28 x 22 cm, 1966
Collectie van de kunstenaar

Parure, olieverf op doek , 40 x 32 cm, 1966
Collectie van de kunstenaar

Sitting-Bull et Le Sarcophage romain, 20 mars 1966, olieverf op doek , 50
x 90 cm, 1966
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

18 mai 1967 - 15 juin 2016, olieverf op doek , 52 × 25 cm, 2016
Collectie van de kunstenaar

Ambiguïté de l'image, 25 août 1967, olieverf op doek , 24 x 30 cm, 1967
Collectie van de kunstenaar

Mystère, 3 mai 1967, olieverf op doek , 30 × 25 cm, 1967
Collectie van de kunstenaar

À perte de vue, 3 avril 1968, olieverf op doek , 50 × 60 cm, 1968
Privécollectie

Enceinte, 13 janvier 1968, olieverf op doek op houten paneel, 26,8 × 17 cm,
1968
Collectie van de kunstenaar

Composition avec des chevrons, olieverf op doek , 120 × 60 cm, 1968
Collectie van de kunstenaar

Des Objets arrondis, 7 juillet 1968, olieverf op doek , 55 x 72 cm, 1968
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Le Passage difficile, 20 avril 1968, olieverf op doek , 30 × 40 cm, 1968
Privécollectie

Un, 21 mars 1968, olieverf op doek , 30 x 40 cm, 1968
Collectie van de kunstenaar

Le Rince-œil, 30 mars 1969, olieverf op doek , 50 × 40 cm, 1969
Collectie Didier Claes, Brussel

Auvent, olieverf op doek , 70 × 85 cm, 1969
Privécollectie

Excroissance, 4 août 1969, olieverf op doek , 80 × 56 cm, 1969
Privécollectie

L'Enceinte, 19 février 1970, olieverf op doek , 50 × 70 cm, 1970
Collectie van de kunstenaar

Arlequin, 6 avril 1970, olieverf op doek , 72 × 55 cm, 1970
Collectie van de kunstenaar

Assemblage, 13 avril 1970, olieverf op doek , 83 × 83 cm, 1970
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Août 1970, olieverf op doek , 80 × 120 cm, 1970
Collectie van de kunstenaar

Après l'orage, olieverf op doek , 70 x 100 cm, 1971
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Cyclope, avril 1971, olieverf op doek , 122 × 122 cm, 1971
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Paysage rocheux, olieverf op doek , 100 × 70 cm, 1972
Courtesy van de kunstenaar en White Cube Gallery, Londen

Le Maure, 26 mai 1972, olieverf op doek , 80 × 100 cm, 1972
Collectie van de kunstenaar

Bloc, 21 octobre 1972, olieverf op doek , 50 × 40 cm, 1972
Courtesy van de kunstenaar en White Cube Gallery, Londen

Orient, 30 novembre 1972, olieverf op doek , 60 × 60 cm, 1972
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Échafaud, olieverf op doek , 120 x 60 cm, 1973
Collectie van de kunstenaar

Égyptienne, 5 juillet 1973, olieverf op doek , 50 × 40 cm, 1973
Courtesy van de kunstenaar en White Cube Gallery, Londen

Ouverture, 16 juillet 1974, olieverf op doek , 70 × 100 cm, 1974
Collectie van de kunstenaar

Hexagone, 5 mars 1975, olieverf op doek , 100 × 70 cm, 1975
Collectie Vanessa en Rodolphe Janssen, Brussel

Rais, olieverf op doek , 122 × 122 cm, 1977
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Marques, olieverf op doek , 120 × 70 cm, 1978
Collectie van de kunstenaar

Composition au triglyphe, 21 juillet 1979, olieverf op doek , 180 × 115 cm, 1979
Collectie van de kunstenaar

Composition au fil rouge, 26 avril 1979, olieverf op doek , 180 × 115 cm, 1979
Collectie van de kunstenaar

8 septembre 1979, olieverf op doek , 180 × 115 cm, 1979
Privécollectie

Aileron jaune, 13 décembre 1980, olieverf op doek , 100 x 50 cm, 1980
Collectie van de kunstenaar

Onze signes carrés, olieverf op doek , 120 × 70 cm, 1980
Collectie van de kunstenaar

Passage noir, 5 novembre 1980, olieverf op doek , 100 x 50 cm, 1980
Collectie van de kunstenaar

Pli, 14 décembre 1980, olieverf op doek , 100 x 50 cm, 1980
Collectie van de kunstenaar

25 carrés rouges ou bleus, 31 janvier 1981, olieverf op doek , 122 × 122 cm, 1981
Collectie hedendaagse kunst van de Nationale Bank van België, Brussel

Large Verticale noire, 3 janvier 1982, olieverf op doek , 100 × 80 cm, 1982
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

Juillet-août 1984, huile sur bois, 108 × 126 cm, 1984
Collectie van de kunstenaar

Liberté, olieverf op doek , 100 × 100 cm, 1985
Collectie van de kunstenaar

Octobre 1985, émail sur MDF, 180 × 10 × 2,4 cm, 1985
Collectie van de kunstenaar

Octobre 1985, émail sur MDF, 180 × 10 × 2,4 cm, 1985
Collectie van de kunstenaar

1985-1986, émail sur MDF, 180 × 10 × 2,4 cm, 1985-1986
Collectie van de kunstenaar

Août 1985, email op MDF, 180 x 10 x 2,4 cm, 1985
Collectie van de kunstenaar

Composition, 6 février 1986, olieverf op doek , 80 x 100 cm, 1986
Collectie Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique, Brussel

Louvreuse, 13 avril 1986, olieverf op doek , 80 x 100 cm, 1986
Collectie van de kunstenaar

1988 Diagonale, olieverf op doek , 77 x 77 cm, 1988
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

29 juillet 1989, olieverf op doek , 60 x 60 cm, 1989
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

20 juillet 1989, olieverf op doek , 40 x 40 cm, 1989
Collectie Zoé Janssen, Brussel

Mai 1992, olieverf op doek , 100 x 100 cm, 1992
Collectie van de kunstenaar

1994-2000, olieverf op doek , 180 x 115 cm, 1994-2000
Collectie van de kunstenaar

Printemps 1994, olieverf op doek , 50 x 50 cm, 1994
Collectie Éric Decelle, Brussel

Juillet 1994, olieverf op doek , 30 x 24 cm, 1994
Collectie van de kunstenaar

Novembre 1997, olieverf op doek , 30 x 30 cm, 1997
Collectie van de kunstenaar

Novembre 1997, olieverf op doek , 30 x 30 cm, 1997
Collectie van de kunstenaar

30 décembre 1997, olieverf op doek , 30 x 30 cm, 1997
Collectie van de kunstenaar

1997, olieverf op doek , 80 x 60 cm, 1997
Privécollectie

Juin 1998, olieverf op doek , 100 x 70 cm, 1998
Collectie van de kunstenaar

(Dub) on (net), olieverf op doek , 100 x 100 cm, 1998
Collectie van de kunstenaar

Clown, 16 février 1999, olieverf op doek , 30 x 30 cm, 1999
Privécollectie

Mars 1999, olieverf op doek , 50 x 70 cm, 1999
Collectie van de kunstenaar

Début 2000, olieverf op doek , 100 x 80 cm, 2000
Collectie van de kunstenaar

Juin 2005, olieverf op doek , 50 × 50 cm, 2005
Privécollectie

10 octobre 2006, olieverf op doek , 60 × 40 cm, 2006
Collectie van de kunstenaar

11 juin 2014, olieverf op doek , 32 × 32 cm, 2014
Collectie van de kunstenaar

4 juillet 2014, olieverf op doek , 40 × 30 cm, 2014
Collectie van de kunstenaar

29 mars 2017, olieverf op doek , 81 × 82 cm, 2017
Courtesy van de kunstenaar en rodolphe janssen, Brussel

10 avril 2018, olieverf op doek , 40 × 40 cm, 2018
Collectie van de kunstenaar

9 avril 2018, olieverf op doek , 40 × 40 cm, 2018
Collectie van de kunstenaar

13 mai 2018, olieverf op doek , 70 × 50 cm, 2018
Collectie van de kunstenaar

1er juillet 2018, olieverf op doek , 60 × 60 cm, 2018
Collectie van de kunstenaar

6 mai 2019, olieverf op doek , 50 × 50 cm, 2019
Collectie van de kunstenaar

23 août 2019, olieverf op doek , 70 × 50 cm, 2019
Collectie van de kunstenaar

9 janvier 2021, olieverf op doek , 55 × 46 cm, 2021
Collectie van de kunstenaar

23 mai 2021, olieverf op doek , 55 × 46 cm, 2021
Collectie van de kunstenaar

Collages

Rêver, Chinese inkt en collage op papier , 25,4 × 19 cm, 1991
Collectie van de kunstenaar

Souvenirs d'Ostende, baigneuses, mars 1993, Chinese inkt en collage op papier , 26,6 × 21,6 cm, 1993
Collectie van de kunstenaar

Souvenirs d'Ostende, Kursaal et 8 carrés, Chinese inkt en collage op papier , 21,6 × 26,6 cm, 1993
Collectie van de kunstenaar

Souvenirs d'Ostende, Kursaal, 2 rectangles et 1 carré, Chinese inkt en collage op papier , 21 × 25,6 cm, 1993
Collectie van de kunstenaar

Souvenirs d'Ostende, 4 carrés, Chinese inkt en collage op papier , 21 × 26 cm, 1993

Collectie van de kunstenaar

Radio Lune, Chinese inkt en collage op papier 23,6 × 23,6 cm, 1996

Collectie van de kunstenaar

Nord, Chinese inkt en collage op papier , 28 × 22 cm, 1996

Collectie van de kunstenaar

Voir Look, Chinese inkt en collage op papier , 17,1 × 31,2 cm, 1996

Collectie van de kunstenaar

14 petits carrés, Chinese inkt en collage op papier 20,6 × 29,6 cm, 1996

Collectie van de kunstenaar

Onomatopées, Chinese inkt en collage op papier , 52,6 × 52,6 cm, 1996

Collectie van de kunstenaar

À perte de vue, Chinese inkt en collage op papier , 28,6 × 15 cm, 1997

Collectie van de kunstenaar

Fil aiguille, Chinese inkt en collage op papier , 29 × 14 cm, 2000

Collectie van de kunstenaar

Carnaval, Chinese inkt en collage op papier , 66 × 66 cm, 1999

Collectie van de kunstenaar

Cirque, Chinese inkt en collage op papier , 63 × 63 cm, 2000

Collectie van de kunstenaar

Boekobjecten

À perte de vue, boek met trapeziumvorm, 11 × 12,7 cm, 1990

Uitvoering: Véronique Halska

Cover (Gaëtan Lodomez, *Où se noue le feu*, Mortemart, Rougerie Éditions, 1986), mozaïek van schilderijen, 3 exemplaren, 1987

Uitvoering: Véronique Jamar, 1987

Plat recto (Gaspard Hons, *La Maison de personne*, Mortemart, Rougerie Éditions, 1988), mozaïek van schilderijen en gedrukte motieven, 1989

Uitvoering: Véronique Jamar, 1989

Cover en backcover (Guillaume Apollinaire, *Les Mamelles de Tirésias*, Parijs, Éditions Sic, 1918), 1989

Uitvoering: Véronique Halska, 1991

Cover en backcover (Louis Aragon, *Les Aventures de Télémaque*, Parijs, Éditions NRF, 1922), 1990

Uitvoering: Christine Léonard, 1994

Cover en backcover (Paul Morand, *Poèmes (1914-1924)*, Parijs, Au sans pareil, 1924), 1991-1994

Uitvoering: Auguste Kulche, 1995

Cover en backcover (Pierre Courtin & Jean-Pierre Pincemin, *Ça est pas du pareil*, Brussel, La pierre d'alun, 2007), 2009
Uitvoering: Christine Léonard

Sans titre, waaier op sokkel (ebbenhout, rozenhout, messing, katoendraad, papier), 32 × 24 × 2 cm, 1991
Uitvoering: Léon Wuidar & Véronique Halska

Schetsboeken

Schetsboek, 1979

Schetsboek, 1984

Schetsboek, 1987

Schetsboek, 1986

Schetsboek, 1987

Schetsboek, 1988

Schetsboek, 1990

Schetsboek, 1996

Schetsboek 8 avril 1998

Schetsboek, 2006

Schetsboek, 2007

Schetsboek, 2012

Schetsboek, 2012

Schetsboek, 2017

Radio Lune
Chinees inkt en collage op papier, 1996.

Tentoonstellingscatalogus

Léon Wuidar. À perte de vue

Uitgever: MACS/Musée des Arts Contemporains au Grand-Hornu

Auteurs: Denis Gielen en Hans Ulrich Obrist

Talen: Frans - Engels

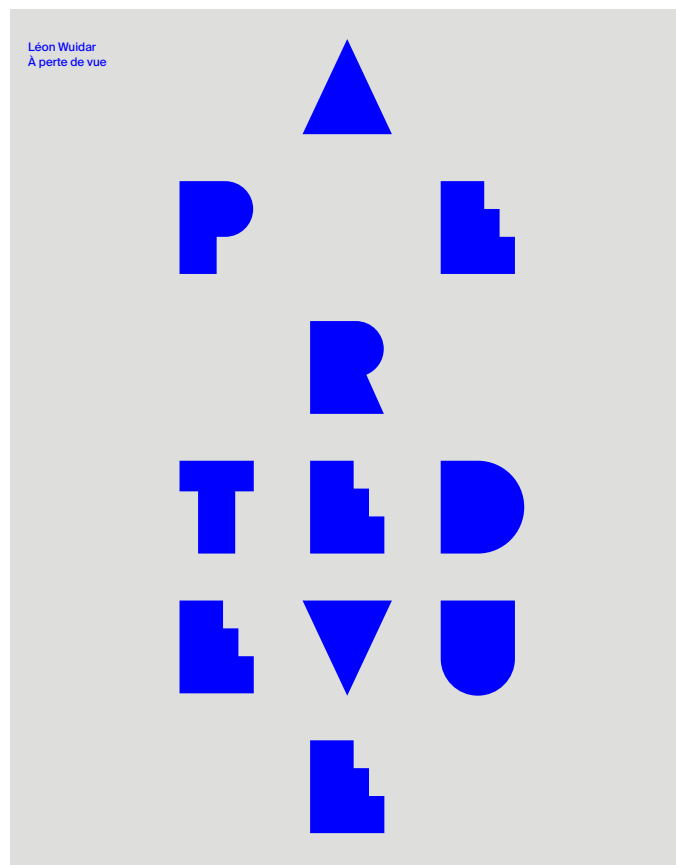
Pagina's: 232 pagina's

Illustraties / Documenten: talrijke illustraties in kleur

Formaat: 25 x 21 cm

ISBN: 9782930368795

Prijs: 39 €

Citaat uit de tentoonstellingscatalogus

Léon Wuidar, die zich in het avontuur van de moderne kunst heeft gestort maar er zich met bescheidenheid en humor van heeft gedistantieerd, is erin geslaagd om de moderne schilder te worden die hij ambieerde te zijn, door te weigeren om – zoals blijkt uit een leuk portret over hem – “een figurantenrol te spelen”. Dat heeft uiteindelijk geleid tot de indruk van een artistieke houding die vooral gekenmerkt is door elegantie, een esthetische en ethische kwaliteit die Paul Valéry treffend omschrijft als “de kunst om niet op te vallen in combinatie met de zorgvuldige toewijding om van zich te laten spreken”: “Elegantia. Het gaat om vrijheid en economie die visueel waarneembaar zijn gemaakt, merkt hij op. Gemak, eenvoud in moeilijke dingen. Vinden zonder dat je lijkt te hebben gezocht. Dragen, ondersteunen zonder dat je het gewicht lijkt te ervaren. Weten zonder te tonen wat je geleerd hebt. Kortom, ernaar streven om de schijnbare – zo niet de echte – moeite die deze waardevolle zaken hebben gekost, weg te moffelen.”

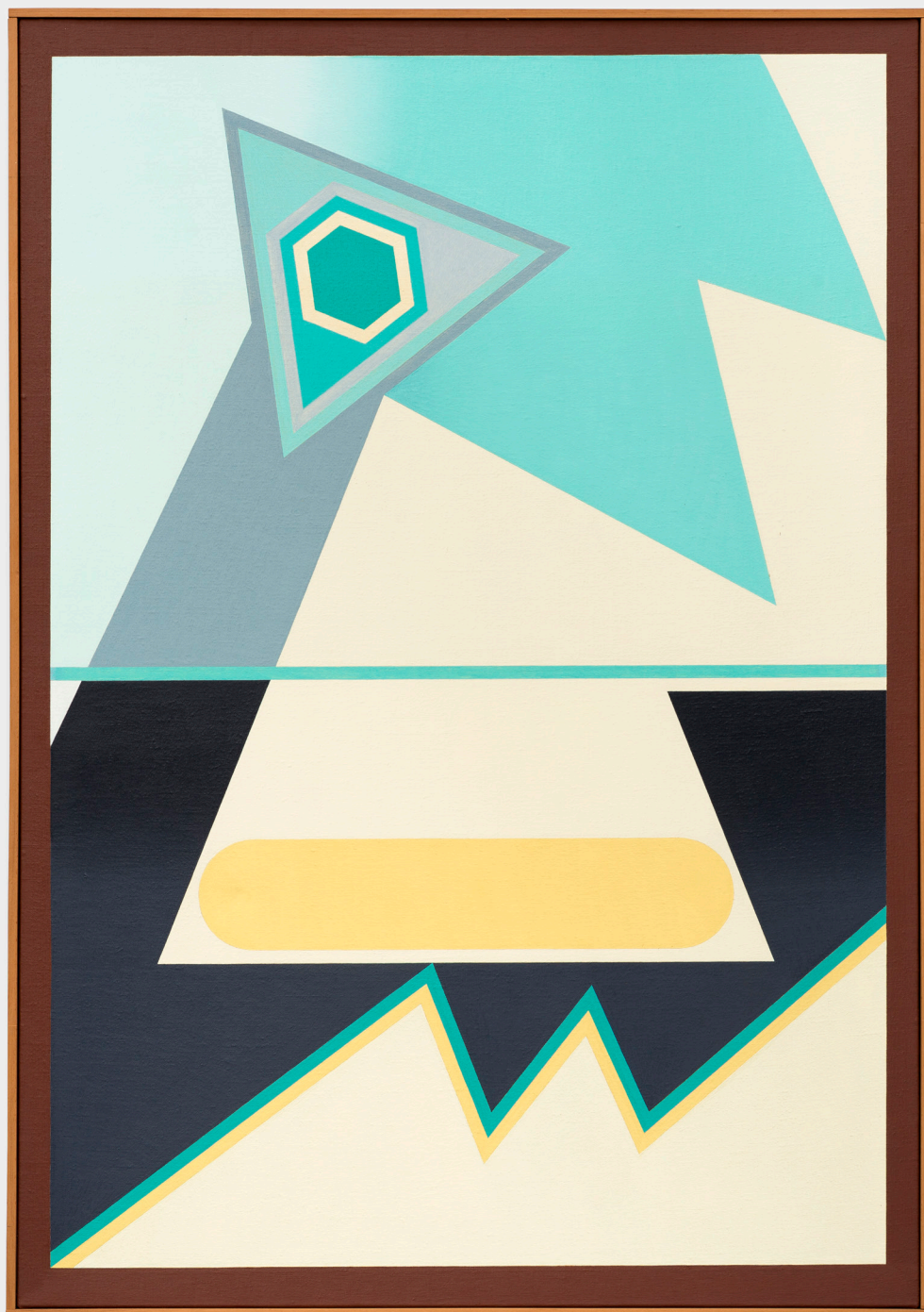
Auvent, 1969

Foto: Hugard & Vanoverschelde Photography / © SABAM Belgium 2021

Hexagone, 5 mars 1975

Foto: Hugard & Vanoverschelde Photography / © SABAM Belgium 2021

Activiteitenagenda

Info en reservaties

Online: www.mac-s.be/nl/reservaties

Telefonisch: +32 (0)65 613 902

Via mail: reservations@grand-hornu.be

GRATIS RONDLEIDING

Elke derde zondag van de maand

Volg een gratis Nederlandstalige rondleiding in de tentoonstellingen van het MACS - Om 10u en om 15u30. Reserveren is verplicht.

KINDEREN EN GEZINNEN

Vernissage

25 september - van 17u tot 20u

(16u30 voor kinderen)

À perte de vue, een overzichtstentoonstelling rond de Belgische kunstenaar Léon Wuidar met talrijke schilderijen, collages en schetsboeken die gemaakt zijn tussen 1962 en vandaag.

Silent Noise, een tentoonstelling met video's van Tamara Lai, een van de pioniers van de digitale kunst, waarin aan de hand van verzamelde beelden de mensheid en diens eigenaardigheden verkend worden.

Vernissage voor kinderen: 16u30

(Telefonisch of via mail reserveren)

Rondleidingen voor volwassenen: 18u en 19u

Gratis

Info en reservaties: +32 (0)65 613 902 / reservations@grand-hornu.be

Concert

Vocal Emotion

Musiques Nouvelles

26 september - 11u

Stembanden en strijkinstrumenten vloeien prachtig samen en creëren

diepe emoties die ons weten mee te nemen op een opwindende, rustige en stimulerende muzikale reis.

Dit concert van Musiques Nouvelles wordt georganiseerd in het kader van het Festival Musical du Hainaut.

Atelier Baz'art

3 oktober, 7 november, 5 december

Van 14u tot 16u30

Ontdek het oeuvre van kunstenaar Léon Wuidar tijdens een praktische workshop en een bezoek aan de tentoonstelling.

03.10: workshop collage

07.11: workshop grafisch ontwerp

05.12: workshop schilderen

Van 8 tot 12 jaar

5 € / workshop

Donderdag voor gezinnen

4 november, 30 december, 6 januari

Om 11u

Bezoek aan de tentoonstellingen, gevolgd door een activiteit monogrammen maken.

Kerstmis in Grand-Hornu

○ Workshop Origami

Donderdag 28.12.21 en 04.01.22 – 14u

Laat je inspireren door de geometrische composities van Léon Wuidar en maak kennis met deze traditionele Japanse vouwkunst.

Ontdek de talrijke mogelijkheden die papier te bieden heeft onder begeleiding van een professionele origami-maker.

20 deelnemers (volwassenen + kinderen)

Duur: 2u

○ Donderdag voor gezinnen

Donderdag 30.12.21 en 06.01.22 – 11u

○ Verhalentochten

Zondag 26.12.21 en 02.01.22 - 14u

Vertelsters Magali Mineur en Christine Adrien begeleiden je tijdens een verhalentocht, een gelegenheid om de speelse werken van Léon Wuidar op een andere manier te ontdekken.

20 deelnemers

Vanaf 6 jaar

Videoworkshop

3 november

14u tot 16u30

Maak een korte video met je smartphone, gaande van het opnemen van beelden over het creëren van de soundtrack tot de montage, met het universum van Tamara Laï als inspiratiebron.

Onder begeleiding van cineast Eddy Munyaneza

Smartphone noodzakelijk

12 jongeren (van 12 tot 15 jaar)

10 €

SCHOLEN

Maand van het lager onderwijs

Van 08.11 tot en met 03.12.21

Geniet van gratis toegang en bezoek voor je klas tijdens de Maand van

het lager onderwijs. Tijdens een actief bezoek onder leiding van het educatieve team zullen de leerlingen de kans krijgen om zelf het woord te nemen en in groep de werken van de Luikse kunstenaar te ontcijferen. Ze kunnen gebruikmaken van aangepast materiaal en een jongerengids zodat ze de schilderijen van kunstenaar Léon Wuidar ten volle kunnen ontdekken.

ONTMOETINGEN

Rondleiding door Jacques Charlier

17 oktober - 14u

Rondleiding in de tentoonstelling *À perte de vue* met Jacques Charlier, Luiks kunstenaar en vriend van Léon Wuidar, die zijn visie op de tentoonstelling zal brengen.

Lezing

door Philippe Franck

Hybride videografische teksten

(verbinding tussen video, poëzie en geluidscreatie)

9 december - 20u

Philippe Franck (directeur van Transcultures en kunstcriticus) legt aan de hand van het oeuvre van Tamara Laï en van andere kunstenaars van het bewegend beeld waarin de visuele, poëtische en auditieve dimensies nauw met elkaar verweven zijn, de dynamische relaties bloot tussen deze media. Hij bespreekt hoe deze intermediale vormen en teksten zich met elkaar verzoenen in de afzonderlijke werken.

Rondleiding door Denis Gielen

30 januari - 14u

Naar aanleiding van de tentoonstellingen die gewijd zijn aan kunstenaars Léon Wuidar en Tamara Laï kan je deelnemen aan een rondleiding met Denis Gielen, directeur van het MACS en curator van de tentoonstellingen.

Komende tentoonstellingen

Aline Bouvy. Cruising Bye

27.02.22 > 18.09.22

Gaillard & Claude

27.02.22 > 18.09.22

Les Fabriques du cœur et les Folies du monde

Contes

23.10.22 > 26.02.23

Angel Vergara

Vanaf april 2023

Praktische informatie

Site du Grand-Hornu
Rue Sainte-Louise, 82
B-7301 Hornu (nabij Bergen)
Tel.: +32 (0) 65/65.21.21
Mail: info.macs@grand-hornu.be

CONTACT

Dienst communicatie:

Maïté Vanneste
Tel.: +32 (0)65/61.38.53
Mail: maite.vanneste@grand-hornu.be

Florence Dendooven
Tel.: +32 (0)65/61.38.82
Mail: florence.dendooven@grand-hornu.be

Perscontact:

Club Paradis
Micha Pycke
Tel.: +32 (0)486.68.00.70
Mail: micha@clubparadis.be

www.mac-s.be